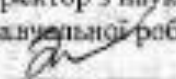

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський університет Бориса Грінченка
Університетський коледж

„Затверджено”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
«16» листопада 2015 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ
галузь знань 0202 Мистецтво
для спеціальності 5.02020701 «Дизайн»
(освітньо-кваліфікаційний рівень „молодший спеціаліст”)

Київ 2015

Робоча програма з дисципліни «Основи композиції» для студентів за
напрямом підготовки 0202 Мистецтво, спеціальністю 5.02020701 «Дизайн».

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки
(спеціальністю) 5.02020701 «Дизайн»

«11» листопада 2015 року- 16с.

Розробники: Кормакова Тетяна Леонідівна, викладач вищої категорії,
викладач – методист циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри циклової комісії викладачів
образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від «11» листопада 2015 року №

Голова(циклової комісії) Ладоненко М.І.

Заступник директора
з навчальної роботи

 (С.І. Дем'яненко)

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

 (З.Л. Гейхман)

Протокол від «18» листопада 2015 року №

«18» листопада 2015 року

Голова

(підпис)

(Братко М.В.)
(протокол та підпис)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	2
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	3
II. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
III. Програма навчальної дисципліни.....	5
Структура програми навчальної дисципліни	
IV. Навчально – методична карта дисципліни «Основи композиції».....	6
V. Теми практичних занять.....	7
VI. Теми семінарських занять.....	8
VII. Самостійна робота.....	8
VIII. Індивідуальні завдання.....	9
IX. Методи навчання.....	10
X. Методичне забезпечення курсу.....	10
XI. Індивідуальне навчально – дослідне завдання.....	12
XII. Методи контролю.....	12
XIII. Розподіл балів, які отримують студенти.....	13
XIV. Очікувані результати.....	13
XV. Рекомендована література.....	14
Базова.....	14
Допоміжна.....	14
XVI. Інформаційні ресурси.....	15

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма з дисципліни «Основи композиції» є нормативним документом Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, розробленим цикловою комісією викладачів образотворчого мистецтва та дизайну, на основі освітньо – професійної програми підготовки молодших спеціалістів, відповідно до навчального плану для спеціальності 5.02020701 «Дизайн».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно – модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяг знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо – кваліфікаційної характеристики «молодший спеціаліст».

Обсяг курсу, відведений навчальним планом, становить 216 годин, з них: лекційних – 22 год., практичних – 52 год., семінарських – 10 год., індивідуальна робота – 24 год., самостійна робота – 96 год., підсумковий модульний контроль – 12 год.

Основним завданням вивчення дисципліни «Основи композиції» є:

- опанування студентами теоретичних засад композиції, засвоєння законів, правил, прийомів композиції у процесі виконання вправ, творчих завдань;
- удосконалення навичок практичної діяльності, розвиток композиційного бачення, просторового мислення;
- комплексне застосування засобів композиції у створенні гармонійної композиції.

Наприкінці навчального курсу студенти здають залік (III семестр), екзамен (V семестр).

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання		
Кількість кредитів – 6 кредити	Галузь знань 0202 Мистецтво	Нормативна		
	Напрямок підготовки <u>5.02020701 Дизайн</u>			
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Дизайн</u>	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 4		2-й	3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - 2		Семестр		
Загальна кількість годин – 216 год.		Лекції		
	8 год.	8 год.	6 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,2 год. самостійна робота студента – 2 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Практичні		
		16 год.	16год.	20 год.
		Семінарські заняття		
		4 год.	4 год.	2 год.
		Самостійна робота		
		32 год.	32год.	32 год.
		Індивідуальні заняття:		
		8 год.	8 год.	8 год.
		ПМК		
		4 год.	4 год.	4год.
Вид контролю: III семестр - залік V – екзамен				

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи композиції» є: особистісний художньо – естетичний розвиток студента, формування базових компетентностей у художньо – практичній діяльності, що сприяє успішному входженню молодого людини в життя сучасного суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- здатність до асоціативного, просторового, пластичного мислення, розвитку фантазії, уяви;
- поглиблювати знання основних виражальних засобів композиції, їх свідоме застосування у художній творчості;
- здатність виражати особистісно – ціннісне ставлення до проявів естетичного в житті та мистецтві;
- здатність до синтезу, диференціації, узагальнення, абстрагування і творчого мислення;
- аналізувати композиційну побудову мистецьких творів, використовуючи відповідну термінологію;
- керуватися набутими композиційними знаннями та вміннями, отриманим досвідом у майбутній професії дизайнера;
- удосконалювати навички створювати гармонійні композиції на площині та в об'ємі з використанням різних художніх технік і матеріалів (акварель, гуаш, пастель, сангіна, туш – перо, вугілля);
- орієнтуватись у теоретичних засадах композиції;
- володіння основними законами, правилами, прийомами, властивостями та засобами композиції під час виконання проєктів, а в майбутньому – індивідуальних замовлень;
- застосування базових знань з композиції в подальшій професійній діяльності художника - дизайнера.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поняття про композицію та її закономірності.

Тема 1. Закони композиції.

Тема 2. Прийоми композиції(вертикаль, горизонталь, монументальність, простір).

Змістовий модуль 2. Основні засоби композиції.

Тема 3. Закономірності оптичного сприйняття точки та лінії на площині.

Тема 4. Засоби композиції: лінія, крапка, пляма.

Змістовий модуль 3. Основні засоби композиції.

Тема 5. Правила композиції (ритм, симетрія, асиметрія, сюжетно – композиційний центр).

Тема 6. Контраст і нюанс форми. Масштаб і пропорції в композиції.

Змістовий модуль 4. Вивчення форм в прикладному мистецтві.

Тема 7. Стилзація природних форм в різних видах мистецтв. Стилзація в декоративно – прикладному мистецтві.

Тема 8. Стилзація у вишивці.

Тема 9. Візуалізація природних форм в прикладному мистецтві. Елементи рослинних форм в аксесуарах, ювелірних виробках.

Тема 10. Стилзація природних форм у графіці і художньому конструюванні. Виконання стилізації та створення виразного художнього образу.

Змістовий модуль 5. Композиційна побудова в різних видах і жанрах образотворчого мистецтва.

Тема 11. Побудова композиції в портреті,

Тема 12. Побудова композиції в натюрморті.

Тема 13. Побудова композиції в пейзажі.

Змістовий модуль 6. Різновиди композиції.

Тема 14. Робота з натури – метод наочного відображення як одна із складових художньо – творчого розвитку.

Тема 15. Створення уявної композиції. Роль життєвого досвіду у створенні малюнків за уявою.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість тем						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
л		п	сем.	інд	с.р.	м.к.	
Модуль I. Поняття про композицію та її закони.	32	4	8	2	4	14	2
Модуль II. Основні засоби композиції.	40	4	8	2	4	18	2
Усього годин	72	8	16	4	8	32	4
Модуль III. Правила композиції.	36	4	8	2	4	16	2
Модуль IV. Художні засоби композиції.	36	4	8	2	4	16	2
Усього годин	72	8	16	4	8	32	4
Модуль V. Композиційна побудова в	35	2	10	2	4	10	2

різних видах і жанрах образотворчого мистецтва.							
Модуль VI. Різновиди композиції.	37	4	10	2	4	22	2
Усього годин	72	6	20	6	8	32	4
Усього годин за курс	216	22	52	24	24	96	12

IV. Навчально – методична карта дисципліни «Основи композиції» II курс (III семестр)

Разом: 72 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 32 год., семінарські заняття – 4 год.,

індивідуальна робота – 8 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
Модулі	Змістовий модуль I							Змістовий модуль II						
Кількість балів за модулі без ІНДЗ	60 балів							35 балів						
Назва модуля	Змістовий модуль 1. Поняття про композицію та її закони							Змістовий модуль 2. Основні засоби композиції						
Лекції	1		2					3						
Дати														
Теми лекцій	Поняття про композицію. Види композицій.	Прийоми композиції (вертикаль, горизонталь, монументальність, простір).					Основні засоби композиції (лінія, крапка, пляма, тон).							
Теми практичних занять	Виконання композиційних замальовок на аркушах паперу різних форматів (10 балів).	Малювання пейзажу за уявою, з підкресленням монументальності. Техніка – акварель (10 балів).	Створення гармонійної палітри кольорів, для передачі простору в композиції. (10 балів)	Композиція на тему: «Історичні постаті України» (10 балів)		Створення художнього образу за допомогою прямих і хвилястих ліній (10 балів)	Створення образних композицій з ліній і крапок (вугілля, туш, перо) (10 балів)	Виконання малюнків різнохарактерних фантазій та образів (10 балів)	Емоційно – образні властивості плям. Виконання творчої композиції. (10 балів)					
Семінарські заняття			Семінарське заняття № 1									Семінарське заняття № 2		
Самостійна робота		Виконання композицій з акцентом на вертикалі. Копія картини відомого художника. Виконання роботи в кольорі. (5 балів)	Творча робота на урівноважування композиції. Техніка виконання – довільна (5 балів)	Виконання сюжетної композиції з передачею руху на тему: «Студентські будні» (5 балів)	Виконання серії малюнків з тональною плямою (5 балів)		Творча робота. Техніка виконання – кольорові олівці (5 балів)	Творча робота на тему: «Пляма, як засіб композиції». (5 балів)	Творча робота з використанням всіх графічних засобів композиції (5 балів)					
ІНДЗ Підсумковий контроль	Дослідження прийомів композиції в графіці (30 балів) ПМК – 50 балів ЗАЛК													

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
	Змістовий модуль 1. Поняття про композицію.		

1	Закони композиції. Виконання замальовок на аркушах різних форматів і розмірів.	2	10
2	Створення пейзажу на основі уяви або творів відомих художників. Техніка – акварель.	2	10
3	Створення гармонійної палітри кольорів на основі природного аналога. Композиція з передачею монументальності.	2	10
4	Виконання композиції на тему: «Історичні постаті України».	2	10
	Усього:	8	40
Змістовий модуль 2. Основні засоби композиції.			
1	Створення художнього образу за допомогою прямих та хвилястих ліній, направлених вгору або вниз (ручки – гелеві, кулькові або фломастери різної товщини).	2	10
2	Створення образних композицій з ліній і точок (вугілля, туш, перо).	2	10
3	Виконання малюнку різнохарактерних фантазійних образів на основі однакових плям (чорна і біла гуаш).	2	10
4	Зображення форми предметів за допомогою ліній	2	10
	Усього:	8	40
Змістовий модуль 3. Художні засоби виразності композиції.			
1	Створення врівноважених асиметричних і симетричних композицій на тему: «Цирк». Визначення ритму в композиції. Створення творчої роботи з виявленням ритму. Тема: «Сучасне місто».	2	10
2	Композиція з теплою або холодною гаммою. Створення композиції на тему: «Сади цвітуть», «Квітучий луг», «Перед грозою» (За вибором студентів).	2	10
3	Контраст і нюанс форми. Контрастні і нюансні форми в композиції на тему: «Ліс», «Весна», », «Морська фауна», «Рожевий ранок».	2	10
4	Ескіз книжкової мініатюри в арабському – мусульманському стилі. Розташування на кольоровому або тонованому папері. Техніка – акварель.	2	10
	Усього:	8	40
Змістовий модуль 4. Художні засоби композиції.			

1.	Стилізація природних форм у графіці і художньому конструюванні. Виконання стилізації, спрямованої на створення виразного художнього образу: «Дерево життя», «Букет», «З живого джерела народного мистецтва»	2	10
2.	Виготовлення святкової листівки з декоративним зображенням рослин, квітів, дерев.	2	10
3.	Продовження роботи над виконанням листівки в різних графічних техніках (до Великодня, до травневих свят, до Дня матері).	2	10
4.	Побудова шрифту з включенням декоративних елементів. Створення слова – образу.	2	10
	Усього:	8	40
Змістовий модуль 5. Композиційна побудова в різних видах і жанрах образотворчого мистецтва.			
1.	Створення образу в композиції. Побудова композиції в жанрі портрет.	2	10
2.	Малювання ескізу композиції з виявленням матеріалу – натюрморт.	2	10
3.	Побудова композиції з різновидами перспективи. Повітряна перспектива в пейзажі.	2	10
4.	Побудова декоративної композиції з використанням абстрактних форм, з виявленням кольорових акцентів.	2	10
5.	Виконання творчої композиції.	2	10
	Усього:	10	50
Змістовий модуль 6. Різновиди композиції.			
1	Виконання композиції з натури на тему: « Осінній ноктюрн».	2	10
2.	Створення уявної композиції з елементами природи.	2	10
3.	Малювання композиції з образами минулих епох.	2	10
4.	Малювання композиції з пам'яті на тему: «Спогади про практику».	2	10
5.	Створення образу в абстрактній композиції	2	10
	Усього:	10	50
	Усього за курс:	52	260

6. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Закон підпорядкування всіх закономірностей ідейному задуму твору.	2	10
2	Колір та його значення в ідейному змісті та рішенні композиції.	2	10
3	Роль матеріалу у створенні художнього образу в різних видах мистецтва: графіка, дизайн.	2	10
4	Природні форми та елементи рослинного світу в композиціях видатних майстрів мистецтва: Ян ван Ейк, А. Дюрер, Г. Клімт, М. Врубель.	2	10
5	Симетрія і асиметрія в композиції. Центр композиційного задуму.	2	10
	Усього:	10	50

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Виконання композиції з акцентом на вертикалі. Копії творів художників: О. Дейнеки, В. Салахова, Б. Неменського. Виконання роботи в кольорі.	6	5
2	Урівноваження композиції. Зображення предметів в натюрморті і вміння передати урівноваженість між ними. Техніка виконання – довільна.	4	5
3	Виконання сюжетної композиції на тему: «Студентські будні»	4	5
4	Робота над серією малюнків з тональною плямою (штрихування). Графічні матеріали – сангіна, вугілля.	6	5
5	Виконання серії малюнків з тональною плямою	7	5
6	Творча робота. Техніка – гуаш.	5	5
7	Творча робота з використанням всіх графічних засобів композиції. Виконання начерків. Техніка – кольорові олівці.	5	5
8	Творча робота з використанням засобів композиції. Пляма. Виконання підготовчих начерків.	5	5
9	Створення творчої роботи в стилі українського авангарду ХХ ст.	5	5
10	Створення творчої роботи з використанням фактури та текстури.	4	5
11	Виконання творчої роботи з використанням кольору в стилі сюрреалізму.	2	5

12	Виконання творчої роботи в стилі українського модерну(стилізація та декоративність).	4	5
13	Виконання композиції в різному масштабі (птахи, тварини).	5	5
14	Виконання контрастної композиції на теми: «Ліс», «Весна».	5	5
15	Східні мотиви в українській орнаментиці (контраст, нюанс).	5	5
16	Намалювати ескіз килима, тканини, книжкової мініатюри в арабо – мусульманському стилі, включення шрифтової композиції.	5	5
17	Стилізація природних форм в ювелірних прикрасах.	8	5
18	Створення рослинного орнаменту з рослинним та зооморфним орнаментом.	7	5
	Усього:	92	90

8. Індивідуальні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
III семестр		
1	Виконання композиції з підпорядкуванням усіх закономірностей задуму твору.	2
2	Виконання ескізу композиції пейзажу з передачею простору і монументальності.	2
3	Засоби композиції в малюнку. Виконання начерків.	4
IV семестр		
4	Робота над декоративною композицією в хроматичній гамі(«Салют», «Прогулянка по Африці»).	2
5	Передача настрою в композиції. Використання різних графічних технік: пастель, кольорові олівці («Казкові птахи», «На далекій півночі», «Дари природи», « Шоколадне королівство»).	1
6	Виконання абетки в стилі Г. Нарбута.	2
7	Копія творів художників к. ХІХ ст. (імпресіонізм).	1
8	Принципи побудови композиції у різних видах мистецтв (живопис, графіки, декоративно – прикладне мистецтво). Візуалізація природних форм в композиції.	2
	Усього:	8
V семестр		
9	Виконання ілюстрацій в різних графічних техніках. Роль матеріалу в передачі змісту.	4
10	Підготовка презентації за темою: « Різновиди природних форм в образотворчому мистецтві. Архітектура».	4
	Усього :	8
	Усього годин за весь курс:	24

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально – пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- * словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція – прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій;
- * семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- * наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота студентів: з книгою, використання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально – пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії, виконання завдань за інноваційними технологіями, створення ситуації пізнавальної новини; метод цікавих аналогій.

10. Методичне забезпечення

IV. Методичне забезпечення курсу:

- ❖ опірні конспекти;
- ❖ навчальні посібники;
- ❖ робоча навчальна програма;
- ❖ наочні матеріали.

12. Індивідуальне навчально – дослідне завдання

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань з навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально – пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: реферативне дослідження у межах навчальної програми курсу, виконане на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково – педагогічне дослідження у вигляді реферату; вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони

є), список використання джерел. Критерії оцінювання подано відповідно у табл.. 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Складання плану	5 балів
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерела. Виклад фактів, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану проблеми.	20 балів
3.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.	5 балів
Разом		30 балів

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково – педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально – методичної карти, де зазначено види й термін контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну 9 4- бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці 10.1 та 10.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	«відмінно»	зараховано
82-89	B	«добре»	
75-81	C		
69-74	D	«задовільно»	
60-68	E		
35-59	FX	«незадовільно» з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	«незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни «Основи композиції» (II курс, III семестр)

1. Композиція в природі і мистецтві.
2. Композиційна формула Леонардо да Вінчі («Тайна вечеря»).
3. Закони композиції.
4. Техніка «туш-перо» і значення обраної техніки в створенні композиції.
5. Композиція в просторі.
6. Закон типізації.
7. Закон новизни. Розповіді. Навести приклади.
8. Роль горизонталі в композиції.
9. Новаторство в композиції епохи Відродження.
10. Ритмічні повтори в композиціях декоративних роботах.
11. Формат, його вплив на характер композиції.
12. Закон підпорядкування всіх закономірностей ідейному задуму твору.
13. Золотий перетин Леонардо да Вінчі.
14. Світлотінь в композиції.
15. Основні засоби композиції.
16. Прийоми композиції.
17. П'ять законів формоутворення в природі і мистецтві.
18. Начерк як основа композиційного бачення світу.
19. Етюд і його роль в композиції (на прикладі творів майстрів пейзажу - Миколи Глуценка, Віктора Шишка).

20. Колір та його значення в ідейному змісті та рішенні композиції.
21. Композиційна цілісність твору (за творами Ф. Кричевського).
22. Ахроматичний ряд, його роль у вирішенні графічних композицій (на прикладі робіт українських графіків).
23. Начерки і етюди, їх значення в формуванні майбутнього художника.
24. Роль вертикалі у композиційному вирішенні малюнку.
25. Динаміка в композиції.
26. Ритм в композиції.
27. Композиція в просторі, розміщення, характер, настрої. Композиції А. Савадова (український постмодернізм).
28. Роль вибору техніки у вирішенні композиції (кольорові олівці, олівець, пастель, сангіна).
29. Замальовка за уявою, пояснити особливості подібної роботи.
30. Масштабне збільшення від ескізу до оригіналу і його вплив на композиційне рішення.
31. Абетка Григорія Нарбута.
32. Симетрія в композиції творів дизайну. Геральдика.
33. Асиметрія в композиції творів живопису.
34. Новизна в композиції художників кінця XIX – начало XX ст. Монументальний живопис М. Бойчука.
35. Символіка в творах українського народного мистецтва (на прикладі творчості Марфи Тимченко).
36. Композиція і форма, створення подібних робіт в мистецтві (на прикладі творів В. Кандинського).
37. Умовність в композиціях художників народного мистецтва (на прикладі робіт львівських майстрів гутного скла).
38. Алегорія в композиції.
39. Роль матеріалу в скульптурних композиціях (А. Куш. Пам'ятник Івану Мазепі у Полтаві).
40. Декоративне зображення і натура, його вирішальна роль при виконанні композиції (за творами майстрів українського народного розпису: Ганна Собачко – Шостак, Марфа Тимченко, В. Панків).
41. Сучасне ювелірне мистецтво на Україні. Роль стилізації природних форм (за творами українських майстрів - ювелірів).
42. Асоціативність і композиція.
43. Емоційно – образна виразність кольору в композиції. Колір у графіці (на прикладі творів А. Базилевича).
44. Символи в живописних композиціях О. Івахненка.

41. Трансляція в симетричному вирішенні композиції (на прикладі мистецтва країн Близького Сходу: Марокко, Єгипет, Алжир, Туніс).

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Основи композиції» оцінюються за модульно – рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове опитування, звіт, реферат, есе.
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за II курс, III семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	4
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять.	18
3.	Робота на практичному занятті	180
4.	Самостійна робота	35
5.	Індивідуальна навчально – дослідна робота.	30
6	Підсумковий модульний контроль - залік	50
	Підсумковий рейтинговий бал	317
	Коефіцієнт	3.17

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за II курс, IV семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
--------------	-----------------------	------------------------------------

1.	Відвідування лекцій.	4
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять.	10
3.	Робота на практичному занятті	100
4.	Самостійна робота	35
5.	Підсумковий модульний контроль - залік	50
	Підсумковий рейтинговий бал	199
	Коефіцієнт	1.99

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за III курс (V семестр)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	4
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять.	11
3.	Робота на практичному занятті	110
4.	Самостійна робота	45
5.	Індивідуальна навчально – дослідна робота.	30
6	Підсумковий модульний контроль	50
	Підсумковий рейтинговий бал за IV семестр	199
	Підсумковий рейтинговий бал за V семестр	250
	Разом	449
	Коефіцієнт з дисципліни	7.48
	Екзамен	40

13. Очікуваний результат:

В процесі вивчення дисципліни студенти зможуть:

- розширити і поглибити системи знань і вмінь, набутих на заняттях з рисунку, живопису;
- знати твори українських і зарубіжних митців, розуміти інтерпретацію їх образного змісту та аналіз засобів композиційної побудови;
- знати теоретичні засади композиції;
- розуміти основні терміни, закономірності і закони композиції, свідоме їх застосування під час виконання вправ і тестових завдань;

- володіти різноманітними засобами художньої виразності, знати техніки та прийоми спрямовані на створення гармонійної композиції та під час виконання виразного художнього образу;
- вміти застосовувати на практиці теоретичні знання;
- використовувати засоби композиції (лінія, штрих, пляма) в різноманітних завданнях і розуміти їх важливість в композиції;
- виконувати завдання з симетричною, асиметричною, ритмічною організацією композиції в таких жанрах як: пейзаж, сюжетна картина;
- виконувати начерки, замальовки в графічних техніках (олівець, вугілля, пастель, сангіна, соус, кольорові олівці) і володіти ними як основними засобами композиції;
- формувати набуті знаннями та вміннями у самостійній мистецькій діяльності та у процесі художньої самоосвіти та під час виконання проектних та дизайнерських робіт.

14. Рекомендована література:

Базова:

1. Волков Н.Н. Геометрия и композиция картины. – М., «Искусство», 1975.
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. 2-е видання перероблене і доповнене. – К., 2002.
3. Лесняк В.Н. Графический дизайн. - Биос Дизайн Букс, 2009. – 42с.
4. Форми і методи композиції у контексті сучасних наукових та практичних реалій. – Вижниця., 2007.

Допоміжна:

1. Барц А.О. Наброски и зарисовки. – М., 1970.
2. Соколова Т.Н. Орнамент – почерк эпохи. – Л., «Аврора», 1979.
3. Кузин В.С. Наброски и зарисовки. Пособие для учителя. – М., 1981.
4. Терентьев А.Е. Изображение животных и птиц средствами рисунка и живописи. – М., 1980.
5. Форми і методи композиції у контексті сучасних наукових та практичних реалій. – Вижниця., 2007.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Основи композиції»

Укладач: Кормакова Т.Л., викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

«Основи композиції». Програма навчальної дисципліни /

Укладач: Кормакова Т.Л. – К.:

Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка,
2015. – 18 с.